

تحلیل و بررسی نقش معماری منظر و پیامدهای آن در فضای شهری

شیرین روشنایی*^۱

۱- فارغ التحصیل رشته مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، shirinroshanaie@yahoo.com

چکیده

یکی از مهمترین مسائل در هنر معماری بخش معماری منظر می باشد. که در اکثر کشور ها این موضوع رعایت شده و موجب پویایی و سرزندگی شهر می شود. البته گفتنی است در صورت رعایت نکردن ضوابط و استانداردهای لازم می تواند موجب پیامدهای منفی در جامعه و شهر شود. از عوامل موثر بر معماری منظر می توان به آب نما، فضای سبز و المان های مورد استفاده در شهر ها اشاره نمود. که در این مقاله نیز به توضیح و شرح این موارد پرداخته ایم. در انتها می توان به این نتیجه رسید که با استفاده و رعایت استانداردهای معماری منظر می توان شهری سالم از لحاظ مسائل روحی و روانی داشت. بنابراین اهمیت این موضوع در اینجا مورد بررسی قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: معماری منظر، زیباسازی، هنر معماری، طراحی شهری، فضای سبز شهری

۱- مقدمه

امروزه یکی از نیازهای انسان، زیبایی و زیبایی شناسی می باشد و درک آن نیازمند شناختن مبانی زیبایی شناسی استاندارد می باشد. همانطور که صاحب نظران در سراسر جهان ابعاد مختلفی برای معماری منظر تعریف نموده اند، مشخص می شود که این رشته از معماری، رویکردی بسیار گسترده و متفاوت دارد. همچنین معماری منظر، بعنوان نگرش و حرفه ای بین رشته ای محسوب شده و در طول تعامل با سایر دانش های معماری راه جداگانه ای را در پی می گیرد. این رشته دارای متغیرهای بسیار گوناگونی از جمله محیط زیست طبیعی، اوقات فراغت، هنرهای تجسمی، دانش های فنی مربوط به شناخت طبیعت، علوم انسانی، تأسیسات زیرساختی، گونه های گیاهی و بسیاری زمینه های متفاوت دیگری می باشد که هر یک در موارد خاصی به کار گرفته می شوند تا تئوری معماری منظر پدید آید.

اگرچه این بخش مهم از مهندسی معماری در ایران تاریخچه طولانی و حرفه های مرتبط ندارد، اما در سراسر جهان دارای یک قرن قدمت در عرصه حرفه و آموزش های آکادمی می باشد. با این حال این بخش همچنان در حال طی کردن مراحل تکامل و پیشرفت خود در مهندسی معماری و بکارگیری درست و صحیح در واقعیت می باشد.

در گذشته از اوایل قرن ۱۸ میلادی به بعد نویسندگان از عناصر طبیعی همچون طبیعت و کوهستان بهره می گرفتند و آن ها را الگو طرح های خود قرار می دادند. علاوه بر آن طراحان و نقاشان نیز تحولی در رویکرد خود ایجاد نمودند و به منظره پردازی و طبیعت نگری روی آوردند.

در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ میلادی در پی تحولات هنری و فرهنگی اروپا تعریف مدرن و امروزی معماری منظر شکل گرفت. در اصل، معماری منظر دستاورد عصر تحول فرهنگی است و از یافته های اندیشه ها و تفکر روشن و مدرن محسوب می شود. تکامل معماری منظر، از اوایل قرن ۲۰ میلادی آغاز شد و آرام آرام شکل گرفت. از زمانی که انسان نسبت به محیط